

15.09.2014

Sj/2

§ 943

Valtuutettu Kauko Koskisen toivomusponsi nuorisotyöttömyyden vähentämisestä mm. oppisopimusmenettelyä kehittämällä

HEL 2013-014800 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 13.11.2013 hyväksymän toivomusponnen (Kauko Koskinen) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnien ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Kauko Koskisen toivomusponsi

Otteet

Ote
Ponnien ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään kaupungintalousarvioehdotusta vuodelle 2014 ja taloussuunnitelmaehdotusta vuosille 2014 - 2016 kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

"Kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään toimia nuorisotyöttömyyden vähentämiseksi mm. oppisopimusmenettelyä kehittämällä ja sen käyttöä edistävin toimenpitein." (Kauko Koskinen)

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 24 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnien ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnien hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuutetuille.

Esittelijä viittaa kaupunginkanslian elinkeino-osaston ja opetuslautakunnan lausuntoihin. Kuten lausunnoista ilmenee, työllisyysvaroin oppisopimuskoulutuksen aloittaa noin 140 - 200 nuorta vuosittain. Nuorten osuus aloittajista on kasvanut, ja esimerkiksi vuonna 2013 aloittaneista oli 40 prosenttia alle 25-vuotiaita. Stadin aikuisopiston alainen oppisopimusyksikkö on puolestaan tehostanut tiedotusta oppisopimuskoulutuksen tarjoamista mahdollisuuksista ja markkinoinut tätä mahdollisuutta myös yrityksiin. Vuonna 2013 tehtiin noin 130 oppisopimusta alle 20-vuotiaiden nuorten kanssa. Kaikkiin tarjottuihin opiskelupaikkoihin ei ole löytynyt nuoria. Esimerkiksi osalla mm. Tulevaisuustekin kautta tavoitetuista nuorista eivät valmiudet tai elämäntilanne ole mahdollistaneet opiskelua. Nuoria on tämän vuoksi valmennettu työelämään ja kehitetty erilaisia treenijaksoja. Vuoden 2013 aikana toteutettiin neljä tällaista yritystreenijaksoa, joissa rekrytoitiin viiteen organisaatioon yhteensä 36 nuorta oppisopimukseen. Treenijaksojen kehittämistä jatketaan. Lisäksi on kehitetty mm. tutkintomallia, jossa loppuvaiheen opinnot suoritetaan oppisopimuksella.

Nuorten määrä oppisopimuskoulutuksessa on edelleen suhteellisen vähäinen. Kaupungin toimijat pyrkivät kuitenkin edistämään nuorille tarjottavaa oppisopimuskoulutusta. Kuten lausunnoista ilmenee, niin sekä koulutuksen muotoja että nuorille tarjottavaa tukea kehitetään monin tavoin.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Kauko Koskisen toivomusponsi

Otteet

Ote
Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Kaupunginkanslia Elinkeino-osasto 25.4.2014

HEL 2013-014800 T 00 00 03

Hallitusohjelma sisältää nuorten yhteiskuntatakuun, toisin sanoen nuorisotakuun toteuttamisen siten, että jokaiselle alle 25-vuotiaalle ja alle 30-vuotiaalle vastavalmistuneelle voidaan tarjota työ-, harjoittelu-, opiskelu-, työpaja- tai kuntoutuspaikka viimeistään kolmen kuukauden kuluessa työttömäksi joutumisesta. Nuorten yhteiskuntatakuu edellyttää yhteiskunnalta laaja-alaista eri toimijoiden yhteistyötä. Se tuli täysimääräisesti voimaan vuoden 2013 alusta.

Päävastuu nuorten yhteiskuntatakuusta on valtiolla. Nuorten yhteiskuntatakuun velvoite alkaa nuoren ilmoittautumisesta työttömäksi työnhakijaksi työ- ja elinkeinotoimistoon. Helsingissä on keskimäärin noin 3 400 nuorten yhteiskuntatakuun piiriin kuuluvaa nuorta.

Helsingin kaupungin elinkeino-osasto osallistuu sosiaali- ja terveysviraston sekä opetusviraston kanssa helsinkiläisen nuorisotyöttömyyden hoitoon. Nuorille helsinkiläisille on tarjolla omia heille räätälöityjä palveluja, kuten Tulevaisuustiski, Respa, palvelukeskus Duurin nuorten tiimi ja nuorten työpajat.

Työttömien työnhakijoiden, myös nuorten, työhönsijoittumista edistetään mm. työkokeilujen ja palkkatuetun työn avulla Helsingin kaupungin eri virastoissa ja liikelaitoksissa. Palkkatukityön tavoitteena on edistää henkilön sijoittumista palkkatukityöjakson jälkeen avoimille työmarkkinoille. Työkokeilu puolestaan on palvelu, joka järjestetään joko ammatinvalinta- ja uravaihtoehtojen selkiyttämiseksi tai työmarkkinoille paluun tukemiseksi.

Työllisyysmäärärahoihin toteutettavalla oppisopimuksella voidaan kouluttaa uutta henkilökuntaa tehtäviin, joissa lähivuosina tarvitaan uutta työvoimaa. Lähtökohtana on, että henkilöstösuunnitelman mukaan yksikössä on avautumassa työpaikka, johon koulutettava voi valmistumisensa jälkeen siirtyä. Palkattavan henkilön tulee olla palkkatukikelpoinen (työtön tai työttömyysuhan alainen) helsinkiläinen. Palkkatukikelpoisuuden määrittelee työ- ja elinkeinotoimisto. Virastot ja liikelaitokset valitsevat itse omat oppisopimuskoulutettavansa. Virastoilla ja liikelaitoksilla on mahdollisuus solmia oppisopimuksia myös omin määrärahoihin. Varsinaisen koulutuksen järjestäminen on Stadin aikuisopiston oppisopimussyksikön vastuulla. Oppisopimuksella voi suorittaa kaikki toisen asteen ammatilliset tutkinnot. Myös yrittäjät voivat opiskella oppisopimuksella.

Työllisyysvaroin toteutettavissa oppisopimuksissa aloittaa noin 140-200 opiskelijaa vuosittain. Nuorten osuus aloittajista on kasvanut,

esimerkiksi vuonna 2013 aloittaneista opiskelijoista 40 prosenttia oli alle 25-vuotiaita. Tavoitteena on edelleenkin tarjota työllisyysvaroin oppisopimuskoulutusta myös yhteiskuntatakuun kohderyhmälle.

Oppisopimusta tulisi kehittää edelleen koulutusmuotona. Lisäksi oppisopimusta tulee jatkossakin markkinoida riittävässä määrin sekä työnantajille että myös nuorille. Opetuslautakunta on omassa asiaan liittyvässä lausunnossaan todennut, että Stadin aikuisopiston alainen oppisopimusyksikkö jatkaa edelleen oppisopimustoiminnan kehittämistä niin, että sen avulla edistetään nuorten työllistymistä.

Lisätiedot

Jaana Karvonen, työllistämispäällikkö, puhelin: 310 79789
jaana.karvonen(a)hel.fi
Eija Hanni, yksikön päällikkö, puhelin: 310 43980
eija.hanni(a)hel.fi

Opetuslautakunta 28.01.2014 § 10

HEL 2013-014800 T 00 00 03

Päätös

Opetuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Koko Uudenmaan alueella oli vuonna 2013 noin 5 000 alle 20-vuotiasta ja useita tuhansia alle 25-vuotiaita nuoria vailla työ- tai opiskelupaikkaa. Oppisopimuskoulutus on yksi mahdollisuus hoitaa nuorten työllistymistä. Helsingin kaupungin Stadin aikuisopiston oppisopimusyksikkö on kehittänyt oppisopimuskoulutusta sekä sen käyttöä nuorten mahdollisuutena työllistyä erilaisin toimenpitein.

Nuorten oppisopimuskoulutuksen tunnettavuus on ollut melko vähäistä. Taloudellinen tiedotustoimisto selvitti vuonna 2012 Oppimalla ammattiin -kyselyllä 16–29-vuotiaiden nuorten näkemyksiä oppisopimuskoulutuksen tunnettavuudesta ja työllistävyydestä. Tulosten mukaan suurin osa nuorista (65 %) tunsii oppisopimusta vain hieman tai ei ollenkaan. Suhteellisen moni näki oppisopimuksen kuitenkin kiinnostavana ja mielikuvat oppisopimuskoulutuksesta olivat positiivisia. Oppisopimuskoulutus nähtiin käytännönläheisenä työllistymisen väylänä, joskin oppisopimuspaikkoja arveltiin olevan vaikea löytää. Nuoret toivoivat, että oppisopimuskoulutuksesta tiedotettaisiin nuorille ja yrityksille nykyistä huomattavasti paremmin. Myös korotetun koulutuskorvauksen uskottiin lisäävän nuorten mahdollisuuksia työllistyä oppisopimuksella.

Osana nuorisotakuun toteuttamista oppisopimusyksikkö on vastannut vuoden 2013 aikana TAT:n tutkimuksessa esille nousseisiin haasteisiin. Oppisopimusyksikkö on tehostanut tiedotusta nuorten oppisopimuskoulutuksen mahdollisuuksista järjestämällä erilaisia tiedotustilaisuuksia ja infoja, tiedottamalla eri medioissa, kuten screen kampanja raitiovaunuissa ja metroissa 2.–8.12.2013, ja kirjeillä sekä tekemällä kiinteää yhteistyötä asiaa edistävien kumppanien kanssa. Erityisesti yhteistyötä on tiivistetty Helsingin kaupungin opinto-ohjaajien kanssa. Oppisopimusyksikön henkilöstö on osallistunut erilaisiin tilaisuuksiin, kuten toisen asteen messut, yhdessä opinto-ohjaajien kanssa. Lisäksi yhteistyössä Respan, Tulevaisuustiskin, ammattistarttiopettajien, Avoimen ammattiopiston urasuunnitteluohjaajien, työpajojen kouluttajien, jopo-luokkien opettajien, etsivän nuorisotyön ja TE-toimistojen kanssa on etsitty oppisopimuksesta kiinnostuneita nuoria. Nuorille pidetään joka torstai Tulevaisuustiskillä infotilaisuus.

Oppisopimuksen markkinointia ja tiedotusta yrityksille on tehty jalkautumalla yrityksiin. Kaikki koulutustarkastajat markkinoivat nuorten oppisopimusmahdollisuutta erikokoisille organisaatioille käydessään tekemässä oppisopimuksia kyseisissä organisaatioissa. Myös projektityöntekijät ovat kartoittaneet nuorten oppisopimuksista kiinnostuneita yrityksiä. TAT:n tutkimuksen mukaan nuoret arvelivat, että oppisopimussuhteita on vaikea löytää. Oppisopimusyksikkö on kuitenkin kokenut positiivisen yllätyksen: on löytynyt yrityksiä, jotka ovat kiinnostuneita palkkaamaan nuoria. Olisi toivottavaa ja esimerkillistä, että myös Helsingin kaupunki palkkaisi kaupungin omiin työpaikkoihin perusopetuksen päättäneitä 15–17-vuotiaita nuoria.

Työpaikkojen löytämistä on edistänyt yrityksille maksettu korotettu koulutuskorvaus. Helsingin kaupungin tuella korotettua koulutuskorvausta on maksettu kaikille alle 20-vuotiaille nuorille. Korkeinta korvausta on maksettu tänä vuonna peruskoulunsa päättäneille, joille on saatu lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriöltä lisärahoitusta. Touko-joulukuun 2013 välisenä aikana oppisopimusyksikkö on tehnyt oppisopimuksen 79:lle alle 20-vuotiaalle nuorelle. Koko vuonna sopimuksia on tehty 128:lle alle 20-vuotiaalle nuorelle. Näistä 98 on ollut ns. työllistävää sopimusta (eli oppisopimus on tuonut uuden työpaikan). Peruskoulunsa vuonna 2013 päättäneitä näistä opiskelijoista on 12.

Kaikkiin tarjottuihin oppisopimuspaikkoihin ei ole löytynyt sopivia nuoria. Osalla nuorista, mm. Tulevaisuustiskin kautta tavoitetuista nuorista, valmiudet ja elämäntilanne eivät ole tässä vaiheessa mahdollistaneet opiskelua. Jotta oppisopimus mahdollistuisi yhä useammalle nuorelle, nuoria on valmennettu työelämään ja orientoitu

oppisopimuskoulutukseen kehittämällä yrityksille räätälöityjä treenijaksoja. Jakso sisältää valmistautumisen oppisopimuskoulutukseen ja työpaikkahaastatteluun, rekrytoivaan työpaikkaan tutustumisen, opiskelutaitojen kehittämisen ja oppimisvaikeuksien alustavan kartoituksen. Vuoden 2013 aikana toteutettiin neljä erillistä yritystreenijaksoa, joissa rekrytoitiin viiteen organisaatioon yhteensä 36 nuorta oppisopimukseen. Treenijaksojen toteutusta ja kehittämistä jatketaan yhteistyössä Stadin avoimen opiston kanssa. Treenijaksoilla mukana olleiden, ei oppisopimuskoulutukseen valittujen nuorten kanssa on jatkettu ohjausta, mietitty eri vaihtoehtoja, kuten työkokeilua tai oppilaitokseen sijoittumista, ja siten jatkettu toimenpiteitä nuorisotyöttömyyden vähentämiseksi.

Uutena koulutusvaihtoehtona Stadin ammattiopistossa tarjotaan nuorille 2 + 1 – ja 1+2–tutkintomallia, jossa loppuvaiheen opinnot suoritetaan oppisopimuksella. Tällainen malli sopii niille nuorille, joilla on motivaatio korkealla ja työharjoittelujen myötä on löytynyt oppisopimuskoulutukseen sopiva työpaikka. Vuoden 2013 aikana käynnistettiin ryhmämuotoiset pilotit palvelualalla. Lisäksi mahdollisuuteen on tarttunut yksittäisiä nuoria eri aloilta. Syksyn työn tuloksena yli kymmenen oppilaitoksessa opiskellutta opiskelijaa on siirtynyt oppisopimuskoulutukseen. Tällainen joustava ratkaisu motivoi ja tukee nuoria saattamaan opinnot loppuun ja tukee työllistymistä.

Nuorten määrä kaikista oppisopimusopiskelijoista on edelleen vähäinen. Kaikista Suomen oppisopimusopiskelijoista alle 25-vuotiaita on 18 %, joista 2/3 tekee ammatillista perustutkintoa. Oppisopimussyksikön oppisopimuksista alle 25-vuotiaiden sopimuksia on 21,6 % kaikista sopimuksista. Näistäkin 2/3 tekee ammatillista perustutkintoa. Kaikkiaan vuonna 2013 oppisopimussyksikössä solmittiin 415 oppisopimusta alle 25-vuotiaan nuoren kanssa. Näistä 217 ovat olleet työllistäviä.

Jos tarkastellaan kaikkia alle 29-vuotiaita, sopimuksia on tehty vuoden 2013 aikana 648. Näistä 285 ovat olleet työllistäviä. Nuorten aikuisten osaamisohjelmassa (20–29-vuotiaat ilman toisen asteen tutkintoa olevat nuoret aikuiset) oppisopimussyksikkö on onnistunut hyvin. 20.9.2013 tilanteen mukaan koko maassa oli käytetty 261 oppisopimuspaikkaa, joista 48 oli Helsingin kaupungin oppisopimussyksikössä.

Opetuslautakunta toteaa, että oppisopimuskoulutusta tulee edelleen kehittää nuorten työllisyyden edistämiseksi. Tiedotus erilaisista mahdollisuuksista on olennaista. Osa oppisopimuskoulutukseen ohjautuvista nuorista tarvitsee tehostettua tukea ja ohjausta.

15.09.2014

Sj/2

Kehittämisen kohteena on edelleen tarkentaa, miten tuen tarve tunnistetaan ja miten tuki toteutetaan, kuka tukea antoi, milloin ja mitä tukea annetaan. Lisäksi kehittämiskohteena on tuen ja ohjauksen dokumentoinnin kehittäminen sekä työpaikkakouluttajien koulutus. Näin vähennetään keskeyttämiä ja edistetään nuorten työllistymistä.

Esittelijä

opetustoimen johtaja
Rauno Jarnila

Lisätiedot

Anna Mari Leinonen, oppisopimusjohtaja, puhelin: 310 86470
annamari.leinonen(a)hel.fi